

Vážený pan
Bc. Martin Půta
hejtman Libereckého kraje
U Jezu 642/2a
461 80 Liberec

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	
Č. dopor. zásilky:	Ukládací znak
Došlo dne: - 8 -01- 2013	
Přílohy:	Zpracovatel:
č. j.:	

LIBERECKÝ KRAJ hejtman	
Došlo dne: - 7 -01- 2013	
Č. dopor. zásilky:	Ukládací znak

2. ledna 2013

Vážený pane hejtmane,

zasíláme Vám Memorandum o podpoře neprofesionálního umění v České republice s podpisy více než čtrnácti set občanů z odborné i širší laické veřejnosti. Rádi bychom tímto činem upozornili na půdě krajských zastupitelstev na hrozící nebezpečí omezení veřejné podpory pro oblast neprofesionálního umění v důsledku úsporných opatření veřejných rozpočtů a zároveň chtěli poukázat na rozsah aktivit, které se u nás každý rok realizují ve všech oborech této činnosti. Neprofesionální umění má celospolečenský význam, který pozitivně ovlivňuje mimo jiných společenských faktorů rovněž rozvoj kreativity pro vyšší konkurenceschopnost a uplatnění v jiných oborech a také prevenci rizik. Právě v České republice má mimořádnou tradici a význam pro kulturní život obcí, měst a regionů. Zároveň Vás prosíme o informování zastupitelstva Vašeho kraje.

Pokud budete potřebovat jakékoliv doplňující informace, směřujte prosím Vaši korespondenci na e-mailovou adresu laznovska@nipos-mk.cz.

Děkujeme Vám za spolupráci.

Mgr. Lenka Láznovská

ředitelka, Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS)

Memorandum podporují celostátní sdružení neprofesionálních umělců v jednotlivých oborech:

Asociace neprofesionálních komorních a symfonických těles	Společnost amatérské divadlo a svět
Svaz českých fotografů	Sdružení dechových orchestrů České republiky
Svaz českých divadelních ochotníků	Sdružení pro dětskou taneční tvořivost
Sdružení pro tvořivou dramaturgii	České středisko AITA / IATA
Český svaz pro film a video	Český výbor UNICA
Volná sdružení východočeských amatérských divadelníků, filmařů a fotografů	Folklorní sdružení ČR
Unie českých pěveckých sborů	

MEMORANDUM O PODPOŘE NEPROFESIONÁLNÍHO UMĚNÍ

Obracíme se na všechny, kterým není lhostejný osud neprofesionálního umění v České republice. V současné době hrozí této oblasti výrazné omezení státní podpory. Nechceme dovolit, aby byly tyto aktivity nenávratně devastovány.

Jsme přesvědčeni, že systém přehlídek neprofesionálních uměleckých aktivit v ČR je evropským i celosvětovým unikátem. Struktura zasahující do všech regionů ČR byla budována od třicátých let minulého století. Přežila druhou světovou válku i dobu totality a v 90. letech se stala veřejně deklarovanou kulturní potřebou. V současné době se na něm každoročně podílí téměř 30 tisíc občanů.

V systému významných akcí Ministerstva kultury bylo v loňském roce podpořeno 19 celostátních přehlídek, z nich většina má krajská výběrová kola. Celkem 145 postupových přehlídek ve 14 uměleckých oborech se zúčastnilo 27 925 osob. Představilo se na nich mj. 579 divadelních inscenací, 1112 recitátorů, 611 choreografií, 234 pěveckých sborů, 29 orchestrů, 212 filmových tvůrců, 243 fotografů s 1214 snímky. Ministerstvo kultury podpořilo ve stejném roce ve svých dalších dotačních programech na podporu neprofesionálního umění více než sto festivalů, přehlídek, soutěží a výstav, které mají celorepublikový význam, případně se týkají několika regionů ČR. I když oficiální státní statistika tyto aktivity nesleduje, umíme odhadnout počty souborů v největších oborech. Počet divadelních souborů včetně těch, které veřejně vystupují velmi málo, přesahuje dva tisíce, počet pěveckých sborů včetně chrámových sborů, které zpívají pouze při obřadech, lze odhadnout na 1500. Pokud jde o audiovizuální obory je nutné zmínit 212 filmových a fotografických klubů, ve kterých zachycuje současnost více než 5 000 autorů. Tato čísla, např. ve srovnání s Nizozemím nebo Rakouskem s podobným počtem obyvatel, jsou několikanásobně vyšší.

Přítom celková výše alokace prostředků z rozpočtu Ministerstva kultury na tento systém ve výši 6 mil. Kč ročně představuje pouhých 15 % celkových výdajů. Ostatní náklady jsou hrazeny z příspěvků krajů, obcí, sponzorských darů a vkladů jednotlivých účastníků (např. jako účastnické poplatky, úhrada některých nákladů spojených s cestou a pobytem apod.).

Nikdo rozumný nemůže pochybovat o tom, že cesta nezadlužovat společnost a budoucí generace je správná. Na druhé straně se však domníváme, že právě umělecké aktivity jako bariéra proti sociálně patologickým jevům, prostředek rozvoje osobnosti člověka jako bytosti kompetentní, empatické a citlivé nejsou něčím, co je pouhé osobní hobby a nemusí proto společnost zajímat.

Důvodů, proč se aktivity těší takovému zájmu mezi všemi věkovými kategoriemi, je několik. Vedle tradice je to především demografický obraz ČR, v němž převažují malá sídla do 5 tis. obyvatel, kde aktivity jsou hlavní nabídkou živé kultury, dále rozvinutá unikátní síť základního uměleckého školství a konečně fakt, že jsou rovněž občanskou aktivitou. Starostové s aktivním vztahem k některému uměleckému oboru usedají do volených funkcí v každých obecních volbách a řada těles jako občanská sdružení jsou realizátory nevládních veřejných kulturních služeb. Vedle těchto funkcí však neprofesionální umělecké aktivity mají význam pro společnost jako prostředek rozvoje kreativity, jako součást veřejné edukace obyvatelstva v oblasti kultury a umění.

Výzkumy vybraných uměleckých aktivit z hlediska jejich významu pro osobnost člověka hovoří o tom, že lidé zabývající se některou z nich, mají vyšší míru kulturního kapitálu, který mohou zúročit ve svém životním stylu a ve své pozici ve společnosti.

Neprofesionální umění (amatérské umění) se v historickém prostoru Čech, Moravy a Slezska kontinuálně rozvíjí od konce 18. století. Platí to pro obě jeho formy (individuální i kolektivní). Zejména hraní divadla, sborový zpěv a orchestrální hra na hudební nástroje byly a jsou velmi rozšířenými aktivitami. Jak dokazuje databáze českého amatérského divadla, ochotnické (později amatérské) divadlo se v průběhu posledních dvou století hrálo téměř v každém místě. Odkaz na historii však neznamená, že aktivity jsou pouze historickým fenoménem.

Jsme připraveni:

- Vytvářet prostředí pro rozvoj neprofesionálních uměleckých aktivit
- Starat se o zachování systému celostátních přehlídek včetně systému postupových kol
- Usilovat o zachování veřejné podpory těchto uměleckých aktivit
- Starat se o zviditelnění neprofesionálních uměleckých aktivit na všech úrovních (regionální, krajské, národní i mezinárodní)
- Podporovat spolupráci nevládních neziskových organizací s ministerstvy, kraji a obcemi

V Praze, únor 2012